

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Dyster læsning - forbrugertillid på nyt historisk lavpunkt

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver

Forbrugertilliden faldt igen i juni. Dermed er forbrugertilliden faldet til et nyt historisk lavpunkt i statistikkens levetid, der strækker sig tilbage til 1974. Forbrugertilliden er dermed på et lavere niveau end selv de mest sorte måneder under finanskrisen. Det er rent ud sagt meget dyster læsning. Den lave forbrugertillid skyldes den høje inflation og krigen i Ukraine. Danskernes købekraft er kommet under pres, og samtidig giver krig i Europa forbrugerne store bekymringer. Derfor er det heller ikke overraskende, at forbrugernes optimisme på egen og dansk økonomi er raslet ned.

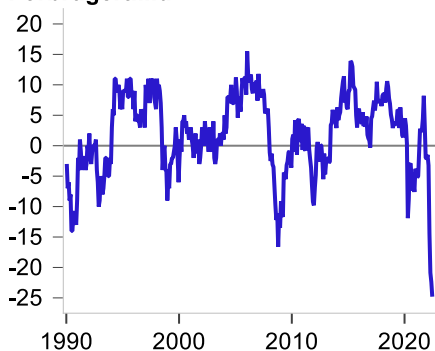
Trods de voldsomme fald i forbrugertilliden har vi dog endnu ikke set kraftige fald i forbruget. Både detailsalget og kortomsætningstal fra Dansk Bank viser, at forbruget fortsat er ret højt. Det er samtidig værd at have i baghovedet, at forbrugertilliden historisk ikke har været den bedste økonomiske indikator for forbruget herhjemme. Når det er sagt, vil lav forbrugertillid, høj inflation og kraftigt stigende renter lægge en dæmper på forbruget herhjemme.

Arbejdsmarkedet herhjemme er ikke påvirket af optrækket til økonomisk modvind, som vi ser. I april blev der skabt 4.000 nye jobs. Dermed sætter arbejdsmarkedet ny jobrekord. Men hvordan kan det hænge sammen, at forbrugerne bliver mere og mere pessimistisk på trods af rekordmange jobs? Det skal ses i lyset af, at den høje inflation påvirker alle danske forbrugere. Mens jobfremsgangen umiddelbart kun påvirker dem, der får et job.

Meget positivt nyt får vi til gengæld, når vi kigger på statsgælden herhjemme. Det seneste år er statsgælden blevet nedbragt med 154 mia. kr. Det svarer til, at 32 pct. af statsgælden er blevet barberet af i løbet af det seneste år. Det er ganske enkelt imponerende. Statsgælden, som andel af BNP, er nu på det laveste niveau i nyere tid. Den lave gæld får vi glæde af i en tid med mere økonomisk modvind og stigende renter på statsgæld.

Nøgletal	Side
Forbrugertilliden falder til nyt historisk lavpunkt	2
Arbejdsmarkedet er stadig brandvarmt - 4.000 flere lønmodtagerjobs i april	3
154 mia. kr. er barberet af statsgælden det seneste år	4

Forbrugertillid

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Ert

Dyster læsning - forbrugertilliden falder til nyt historisk lavpunkt

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at forbrugertilliden faldt til minus 24,8 i juni. Dermed er forbrugertilliden faldet til et nyt historisk lavpunkt i statistikkens levetid, der strækker sig tilbage til 1974. Forbrugertilliden er dermed på et lavere niveau end selv de mest sorte måneder under finanskrisen.

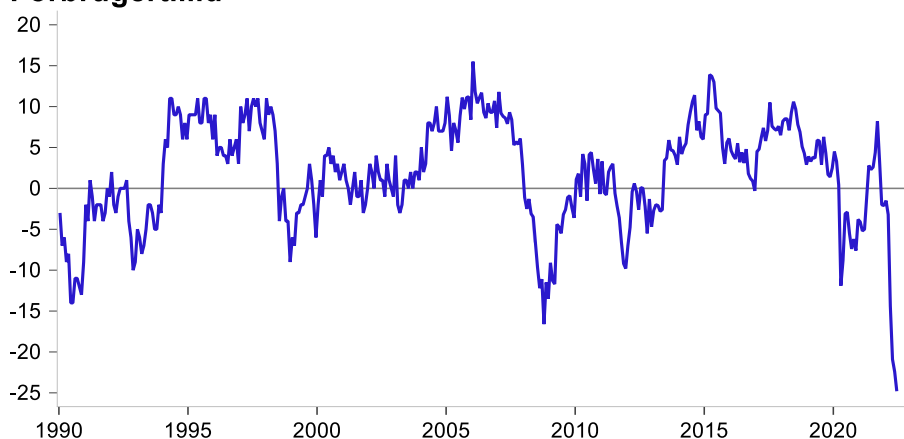
Det er rent ud sagt meget dyster læsning. Den lave forbrugertillid skyldes den høje inflation og krigen i Ukraine. Danskernes købekraft er kommet under pres, og samtidig giver krig i Europa forbrugerne store bekymringer. Derfor er det heller ikke overraskende, at forbrugernes optimisme på egen og dansk økonomi er raslet ned.

Det er særligt bekymrende, at forbrugerne forventer, at deres egen økonomiske situation er værre om et år end i dag. Det er yderst sjældent, at forbrugerne ligefrem forventer, at deres egen økonomi er dårligere om et år end i dag. Ikke en eneste måned hele vejen igennem 90'erne, 00'erne og 10'erne har forbrugerne forventet, at deres økonomi er dårligere om et år end i dag. Det er meget dyster læsning, der understreger, at de store bekymringer om krigen i Europa og den høje inflation har ramt forbrugernes optimisme voldsomt hårdt.

Trods det voldsomme fald i forbrugertilliden, har vi dog endnu ikke set tegn på kraftig nedgang i forbruget. Detailsalget er stadig på et højt niveau. Den ekstraordinært høje inflation har rystet danskernes forbrugsvaner, men vi har indtil videre ikke set et tydeligt fald i privatforbruget. Det er der grundlæggende også god grund til. Beskæftigelsen er rekordhøj, og ledigheden er raslet ned. Det giver for nu ro omkring indkomsten. Dertil har danskerne oparbejdet en stor opsparing under coronakrisen. Det er en økonomisk stødpude, når økonomien oplever modvind.

Det er samtidig værd at have for øje, at forbrugertilliden historisk ikke har været den bedste økonomiske indikator for forbruget herhjemme. Når det er sagt, vil lav forbrugertillid, høj inflation og kraftigt stigende renter lægge en dæmper på forbruget herhjemme.

Forbrugertillid

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Arbejdsmarkedet er stadig brandvarmt - 4.000 flere lønmodtagerjobs i april

Offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik onsdag viser, at lønmodtagerbeskæftigelsen steg med 4.000 personer i april. Dermed er beskæftigelsen på et nyt rekordhøjt niveau.

Det understreger, at krigen i Ukraine og den stigende pessimisme blandt forbrugerne ikke har sendt beskæftigelsen på tilbagetog. Det er godt nyt. Det understreger, at det danske arbejdsmarked er brandvarmt, og at virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er meget stor.

Jobvæksten i april var mere afdæmpet end de foregående to måneder, hvor beskæftigelsen steg med hhv. 9.000 personer i februar og 14.000 i marts. Det er dog også naturligt nok. Efter den hurtige genopretning, der har sendt beskæftigelsen til et nyt rekordhøjt niveau, skal vi fremadrettet forvente mere afdæmpet fremgang.

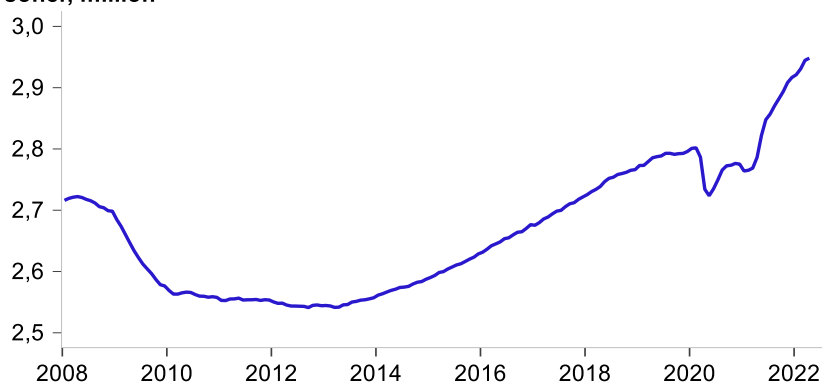
Fremgangen på arbejdsmarkedet har stort set støvsuget ledighedskøen for arbejdskraft. Derfor vil fremgangen i beskæftigelsen primært komme fra, at flere træder ind på det danske arbejdsmarked. Det kan fx være ved, at flere arbejder under studierne eller udenlandsk arbejdskraft. Dertil er det nødvendigt, at de ældre bliver lidt længere på arbejdsmarkedet.

De få ledige hænder gør det svært for virksomhederne at få besat de mange ledige stillinger. De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at 41 pct. af virksomhederne i serviceerhvervene må sige nej til ordrer pga. mangel på arbejdskraft. Det er brandærgeligt, at mange virksomheder må sige nej til ordrer, fordi de mangler hænder.

Derfor er det helt centralt, at politikerne har fokus på tiltag, der sikrer flere hænder til de private virksomheder nu og her. Det mest oplagte er at øge mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra lande udenfor EU samt at nedbringe den offentlige beskæftigelse. Det vil nu og her frigive hænder og hjerner til de private virksomheder. Dagens tal for lønmodtagerbeskæftigelsen viser, at den offentlige beskæftigelse i dag er 33.000 personer større end før coronakrisen. En nedbringelse af den offentlige beskæftigelse vil frigive hænder til de private virksomheder, som har hårdt brug for arbejdskraft.

Lønmodtagerbeskæftigelsen

Personer, million

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

154 mia. kr. er barberet af statsgælden det seneste år

Offentliggjorte tal fra Nationalbanken i torsdags viser, at statsgælden i Danmark var på 323 mia. kr. ved udgangen af maj. Det er et fald på hele 154 mia. kr. i løbet af det seneste år. Det svarer til et fald på 32 pct.

Det er mildt sagt imponerende, at der er barberet en tredjedel af statsgælden af på bare et år. Den primære forklaring er, at dansk økonomi er kommet flyvende ud af coronakrisen med rekordhøj beskæftigelse og meget lav ledighed. Samtidig har en positiv udvikling på aktiemarkedet øget indtægterne fra pensionsafkastskatten.

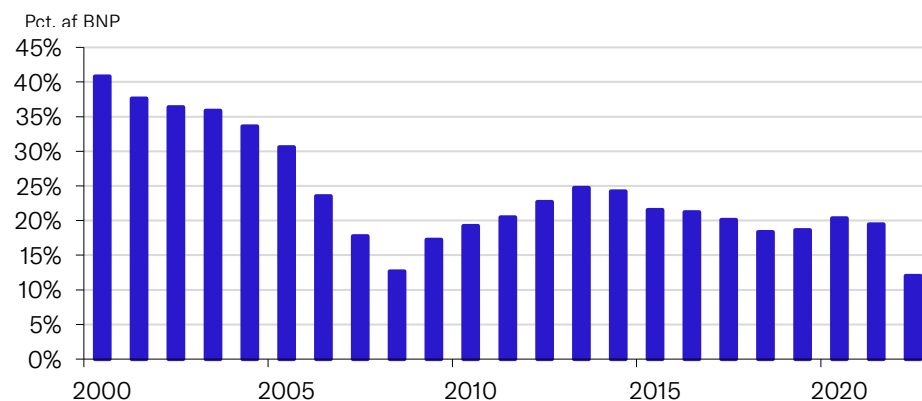
Statsgælden er nedbragt til i underkanten af ca. 12 pct. af Danmarks BNP. Det er lavere end i 2008, der har været det hidtidige lavpunkt for den offentlige gæld. Det er vilde tal, der understreger, at vi ikke står med et stort gældsberg på denne side af coronakrisen. De offentlige finanser og statens gæld er overordentlig stærke set i lyset af coronakrisen, der blæste dansk økonomi omkuld.

Det er godt nyt, når vi går imod en meget usikker fremtid, hvor økonomien kommer til at gå i et lavere gear. Den lave offentlige gæld er samtidig et godt udgangspunkt, når vi ser, at renterne på gæld stiger verdenen over.

Ikke tid til at bruge flere penge

På trods af, at de offentlige finanser er flotte, er det ikke det rette tidspunkt at sætte gang i større finanspolitiske lempelser. Dansk økonomi kører i øjeblikket på kapacitetspresset, hvor der stort set ikke er flere ledige hænder. Samtidig er inflationen den højeste i flere årtier. Yderligere finanspolitiske lempelser vil sætte mere gang i dansk økonomi og øge kapacitetspresset yderligere. Vi er i stedet i en situation, hvor det er nødvendigt at stramme finanspolitikken. Det er ikke nødvendigt af hensyn til de offentlige finanser, men det er nødvendigt af hensyn til kapacitetspresset i dansk økonomi. Det mest oplagte tiltag er at nedbringe den offentlige beskæftigelse, der i dag er 33.000 større end før coronakrisen. Færre offentligt ansatte vil lægge en dæmper på kapacitetspresset.

Statsgæld i maj som procent af BNP

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken og Danmarks Statistik

Note: Der er lagt til grund at BNP i 2. kvartal 2022 er på niveau med 1. kvartal 2022.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.